

WOJEWODA ŁÓDZKI

PNIK-I.4131.280.2023

Łódź, 12 kwietnia 2023 r.

Rada Gminy Ręčno

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 i 572)

stwierdzam nieważność

§ 1 pkt 1 i 2 uchwały Nr XXXIX.251.2023 Rady Gminy Ręčno z dnia 10 marca 2023 r. zmieniającej uchwałę w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Ręčno.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 10 marca 2023 r. Rada Gminy Ręčno podjęła uchwałę XXXIX.251.2023 zmieniającą uchwałę w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Ręčno – dalej regulamin.

Uchwała została doręczona Wojewodzie Łódzkiemu w dniu 16 marca 2023 r.

Podjęcie przedmiotowej uchwały budziło wątpliwości organu nadzoru, co spowodowało wszczęcie postępowania nadzorczego i skierowanie do Rady Gminy Ręčno zawiadomienia z 23 marca 2023 r. znak: PNIK-I.4131.280.2023, w którego uzasadnieniu organ przedstawił swoje zastrzeżenia.

W odpowiedzi na powyższe zawiadomienie, pismem z dnia 3 kwietnia 2023 r., znak: RG.0711.27.2023, Przewodniczący Rady złożył wyjaśnienia. Odnosząc się do treści nowo

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁÓDZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

brzmiącego § 2 ust. 3 regulaminu w zakresie modyfikacji art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519 z późn. zm) - zwanej dalej ustawą, zakresu wyrazów „opakowania szklane” zamiast „szkło”, „metal” zamiast „metale” oraz „opakowania wielomateriałowe” zamiast „odpady opakowaniowe wielomateriałowe” Przewodniczący wyjaśnił, że są to pojęcia tożsame, które można używać zamiennie.

Natomiast co do zastrzeżeń organu nadzoru do treści nowo brzmiącego § 9 ust. 1 pkt 2 regulaminu, w zakresie nie wypełnienia delegacji ustawowej z art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. b ustawy, przez brak wymagań co do selektywnego zbierania odpadów komunalnych takich jak „odpady niebezpieczne”, Przewodniczący wyjaśnił, że zasady te zostały objęte regulacją uchwały – przez wskazanie konkretnych rodzajów odpadów niebezpiecznych tj. zużytych baterii i akumulatorów oraz zużytego oleju.

Natomiast co do zastrzeżeń organu nadzoru w zakresie frakcji nieznaney ustawodawcy tj. „zużyte oleje”, Przewodniczący przywołał definicję „oleje odpadowe” z ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach i wskazał, że „zużyte oleje” zalicza się do odpadów niebezpiecznych.

Natomiast co do zastrzeżeń organu nadzoru w zakresie braku spójności pomiędzy Regulaminem a uchwałą podejmowaną przez radę gminy na podstawie art. 6r ust. 3, 3a-3d ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w zakresie wyrazów „papier” oraz „przeterminowane i zbędne leki” a „papier i tektura” oraz „przeterminowane leki” Przewodniczący wyjaśnił, że użyte w uchwałach pojęcia mają tą samą treść znaczeniową.

Organ nadzoru nie uwzględnia powyższych wyjaśnień i przedstawia następujące stanowisko w sprawie.

Podstawę podjęcia uchwały Nr XXXIX.251.2023 Rady Gminy Ręczno z dnia 10 marca 2023 r. zmieniającej uchwałę w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Ręczno stanowił art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 oraz art. 41 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Zgodnie z brzmieniem art. 4 ust. 1 ustawy, rada gminy, po zasięgnięciu opinii państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, uchwała regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy. Regulamin ten jest aktem prawa miejscowego. Stosownie do treści art. 4 ust. 2 ustawy, regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, dotyczące wymagań i obowiązków wskazanych tym przepisem. Użyty przez ustawodawcę zwrot „określa” oznacza, że wymienione w tym przepisie elementy stanowią obligatoryjne i niezbędne minimum, które musi zostać zawarte w regulaminie. Jednocześnie,

dokonując analizy przepisu art. 4 ustawy, nie można mieć wątpliwości, że regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy nie powinien wykraczać poza materię przewidzianą w tymże artykule. Przepis ten stanowi delegację ustawową dla wydania aktu prawa niższej rangi, określając zakres spraw, które mogą być przedmiotem unormowania uchwały rady gminy. Nie daje on natomiast radzie gminy prawa do stanowienia aktów prawa miejscowego regulujących zagadnienia inne, niż wymienione w powołanym przepisie, ani do podejmowania regulacji w inny, niż wskazany przez ustawodawcę sposób.

W ocenie organu nadzoru postanowienia uchwały Nr XXXIX.251.2023 Rady Gminy Ręczno z dnia 10 marca 2023 r. zmieniającej uchwałę w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Ręczno naruszają prawo w sposób istotny.

W § 1 pkt 1 uchwały zmieniającej § 2 ust. 3 załącznika do uchwały Nr X.68.2019 Rady Gminy Ręczno z dnia 5 listopada 2019 r. Rada Gminy wskazała, że „Selektywnie zebrane odpady komunalne, takie jak: zużyte baterie i akumulatory, przeterminowane i zbędne leki, chemikalia, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, zużyte oleje, opakowania szklane, papier, metal, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, bioodpady, odpady tekstyliów i odzieży oraz odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych, powstałe w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki oraz odpady budowlane i rozbiórkowe z gospodarstw domowych, właściciele nieruchomości mogą przekazywać do gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych przy ul. Piotrkowskiej 7 w Ręcznie, zwanego dalej PSZOK”. Powyższe uregulowanie stanowi niewypełnienie delegacji ustawowej z art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. b ustawy w części dotyczącej ustalenia wymagań w zakresie selektywnego zbierania przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych takich jak: odpady niebezpieczne. Stosownie do treści powołanego przepisu, Regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące wymagań w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych prowadzonego przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób umożliwiający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, które zapewniają przyjmowanie co najmniej następujące rodzaje odpadów komunalnych: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe, bioodpady, odpady niebezpieczne, przeterminowane leki i chemikalia, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych (które powstały w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki), zużyte baterie i akumulatory,

zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony oraz odpady tekstyliów i odzieży, a także odpady budowlane i rozbiórkowe z gospodarstw domowych. Zauważyć należy, że Rada w nowo brzmiącym § 2 ust. 3 regulaminu pominęła kwestię zapewnienia przyjmowania w PSZOK „odpadów niebezpiecznych”. Pominięcie, którego dopuściła się Rada w § 2 ust. 3 regulaminu narusza także art. 3 ust. 2 pkt 5 i 6 ustawy, określający zadania własne gminy. Zgodnie z brzmieniem tego przepisu, gmina zapewnia selektywne zbieranie odpadów komunalnych obejmujących co najmniej: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady, a także tworzą w sposób umożliwiający łatwy dostęp wszystkim mieszkańcom gminy punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, które zapewniają przyjmowanie co najmniej: odpadów komunalnych wymienionych w punkcie 5, odpadów niebezpiecznych, przeterminowanych leków i chemikaliów, odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych, które powstały w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon oraz odpadów tekstyliów i odzieży, a także odpadów budowlanych i rozbiórkowych z gospodarstw domowych. Mając na uwadze powyższe, należy zauważyć, że pominięcie, do którego doszło w nowo brzmiącym § 2 ust. 3 Regulaminu oznacza, że Rada nie wypełniła delegacji ustawowej zawartej w art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. b ustawy, co stanowi istotne naruszenie prawa skutkujące stwierdzeniem nieważności uchwały we wskazanej części. Powyższe uwagi dotyczą także treści nowo brzmiącego § 9 ust. 1 pkt 2 Regulaminu w zakresie takich odpadów komunalnych jak „odpady niebezpieczne”.

Jednocześnie należy zauważyć, że postanowienia uchwały Nr XXXIX.251.2023 Rady Gminy Ręčno z dnia 10 marca 2023 r. zmieniającej uchwałę w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Ręčno, zawierają również istotne naruszenia prawa innego rodzaju.

W § 1 pkt 1 uchwały zmieniającej § 2 ust. 3 załącznika do uchwały Nr X.68.2019 Rady Gminy Ręčno z dnia 5 listopada 2019 r. Rada postanowiła o selektywnym zbieraniu odpadów komunalnych jak: „opakowania szklane”, „metal”, „opakowania wielomateriałowe”, „zużyte oleje” czym przekroczyła granice upoważnienia ustawowego określonego w art. 4 ust. 1 i 2 ustawy oraz naruszyła art. 3 ust. 2 pkt 5 ustawy. Ustawodawca w ww. przepisach posługuje się pojęciem „szkło”, „metale”, „odpady opakowaniowe wielomateriałowe” oraz „odpady niebezpieczne”. Mając na uwadze wymienione przepisy ustawy tj. art. 3 ust. 2 pkt 5 i

6, oraz art. 4 ust. 2 ustawy, należy stwierdzić, że Rada dokonała nieuprawnionej modyfikacji przepisów powszechnie obowiązujących w zakresie nazewnictwa frakcji odpadów oraz wprowadziła nazwę frakcji nieznaną ustawodawcy – „zużyte oleje”. Przypomnieć warto, że niniejsza uchwała stanowi akt prawa miejscowego (normatywny akt wykonawczy), co oznacza, że rada gminy uchwalając przedmiotową uchwałę nie może wykroczać poza granice upoważnienia określone w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Z treści art. 94 Konstytucji RP wynika, że każdy akt prawa miejscowego ma charakter wykonawczy w stosunku do ustaw, a jako taki winien być oparty na ustawie upoważniającej i nie przekraczać zakresu upoważnienia. Zastrzeżenie to dotyczy także treści nowo brzmiącego § 9 ust. 1 pkt 2 regulaminu.

Dodatkowo organ nadzoru wskazuje, że postanowienia regulaminu muszą być spójne z regulacją uchwały podejmowanej przez radę gminy na podstawie art. 6r ust. 3, 3a-3d ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Natomiast treść nowego § 2 ust. 3 regulaminu w zakresie wyrazów „papier” oraz „przeterminowane i zbędne leki” stanowi niespójność z treścią § 1 nadającą nowe brzmienie § 2 pkt 2 uchwały Nr XXXIX.252.2023 Rady Gminy Ręčno z dnia 10 marca 2023 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właścicieli nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, a także trybu i sposobu zgłaszania przez właścicieli nieruchomości przypadków niewłaściwego świadczenia usług przez przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości lub przez prowadzącego punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Rada w powołanej uchwale wprowadziła takie frakcje odpadów jak: „papier i tektura” oraz „przeterminowane leki”. Organ nadzoru wskazuje na konieczność ujednoczenia pojęć odpadów komunalnych w ww. uchwałach, zgodnie z upoważnieniem ustawowym. Należy zauważyć, że ustawodawca w art. 3 ust. 2 pkt 5 i 6 ustawy postanowił o wprowadzeniu frakcji jak: „papier” i „przeterminowane leki i chemikalia”, zatem Rada nie może modyfikować pojęć ustawowych używając pojęcia „papier i tektura” oraz „przeterminowane i zbędne leki”. Działanie takie uznać należy za wykroczenie poza granice uzyskanego ustawą upoważnienia.

Stosownie do treści art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, uchwała organu gminy sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały.

Wobec powyższego wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego jest uzasadnione i należało orzec jak na wstępie.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może zostać zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź, ul. Piotrkowska 135) za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Tobiasz Bocheński

Do wiadomości:
Wójt Gminy Ręčno